

Виноградова О.В., д.е.н., проф.;
Євтушенко Н.О., д.е.н., доц.;
Дрокіна Н.І., к.е.н., доц.;
Іртлач М.О., к.е.н., доц.;
Корнійчук В.Є., студент
Державний університет
телекомунікацій

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НА РИНКУ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ

У статті проведено дослідження теоретичних передумов управління конкурентоспроможністю підприємств телекомунікаційної галузі. Визначена роль державного регулювання інформаційних відношень в суспільстві та удосконалено модель державного регулювання ринку телекомунікаційних послуг. Досліджено проблеми вибору кращого способу надання послуг на ринку телекомунікаційних послуг та розроблено модель функціонування цього ринку з урахуванням об'єктивних та суб'єктивних чинників ринкового середовища. Запропоновано економічний механізм підвищення конкурентоспроможності суб'єктів на ринку телекомунікаційних послуг, функціонування якого передбачається за основними стратегічними напрямками відповідно до сучасного інструментарію.

***Ключові слова:** механізм, конкурентоспроможність, послуга, ринок, телекомунікаційне підприємство, регулювання, держава.*

Постановка проблеми. В сучасних умовах ефективну економічну діяльність можна формувати на основі використання достовірної інформації. Зараз інформація служить мірою впорядкованості та стійкості соціально-економічної системи, і є ефективним методом впливу людини на обмежені ресурси для задоволення свого попиту. У цих умовах значно зростає роль і місце сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, особливо телекомунікаційних, що сприяють формуванню інформаційного суспільства.

Ринок телекомунікаційних послуг виступає в якості одного з ключових секторів народного господарства, від ефективного функціонування якого залежить її діяльність і злагоджена робота всіх соціально-економічних систем. Під впливом глобалізаційних перетворень та підвищення рівня затребуваності послуг зв'язку, діяльність телекомунікаційних підприємств набуває нових економічних, соціальних та організаційних форм пов'язаних зі створенням умов для розвитку конкуренції з урахуванням міжнародного досвіду, впровадженням нових технологій, активізації інвестиційного капіталу, розширенням номенклатури послуг. Однак питання удосконалення механізму підвищення конкурентоспроможності на ринку телекомунікаційних послуг потребують державного регулювання, що зумовлює актуальність теми дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням розвитку ринку телекомунікаційних послуг та підвищення конкурентоспроможності телекомунікаційних підприємств присвячені праці відомих закордонних та вітчизняних вчених, зокрема, І.В. Булаха [1], О.В. Виноградової [2; 3], С.П. Воробієнко [4], В.М. Гранатурова [5], Т.В. Гільорме [6], О.Є. Гудзь [7], А.В. Дзюбинського [8], Н.О. Євтушенко [9], І.А. Кораблінова [10], Л.В. Лазоренко, С.В. Легомінової, С. С. Нестеренко [11], О.А. Поліщук [12], Д.В. Проскури, Н.В. Проскури [13], Н.В. Ребрикової [14], Ю.М. Скворцової [15], Т.М. Халімон [16],

О.Е.Цундера [17] тощо. Аналіз наукової літератури показав, що закордонні та вітчизні вчені ведуть постійний пошук шляхів розвитку ринку телекомунікаційних послуг.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Проте наукові праці закордонних вчених у питаннях телекомунікаційних послуг недостатньо адаптовані до умов функціонування українських підприємств, а у працях вітчизняних вчених по різному обґрунтовані теоретичні аспекти та особливості використання цього виду послуг.

Мета статті полягає в обґрунтування та розробка науково-практичних рекомендацій щодо підвищення конкурентоспроможності підприємств на ринку телекомунікаційних послуг.

Виклад основного матеріалу. Ринкова економіка не в силі вирішити більшість економічних проблем шляхом стимулювання конкуренції, яка між підприємствами існує тільки за умови, що жоден з економічних суб'єктів не володіє монопольною перевагою під час установлення ціни та реалізації продукції на ринку [7]. Механізм управління конкурентоспроможністю підприємства – це система взаємозалежних та взаємопов'язаних економічних дій, які реалізуються за допомогою методів, спрямованих на досягнення поставлених цілей розвитку виробництва [18, с. 212].

Державі у механізмі управлінні конкурентоспроможністю підприємствами телекомунікаційної сфери визначається головна роль, яка направлена на забезпечення умов щодо підвищення їх конкурентоспроможності відповідно до Закону України «Про захист економічної конкуренції» [19].

Кризові явища у економічному, соціально-політичному та науково-технологічному житті України негативно вплинули на одну з найбільш інноваційних складових народного господарства – телекомунікаційну галузь [3].

У наслідок чого спостерігається значне скорочення ринку телекомунікаційних послуг, що підтверджується Звітом про роботу Національної комісії у сфері зв'язку та інформатизації. Так згідно даних Національної комісії за 2019 рік до Реєстру операторів, провайдерів телекомунікацій внесено 1221 суб'єктів господарювання, з них 769 суб'єкта надають послуги доступу до Інтернету, з яких біля 305 Фізичних осіб-підприємців [20]. Тоді як за 2014 рік станом до Реєстру операторів, провайдерів телекомунікацій було внесено 4255 суб'єктів господарювання, з них 2892 суб'єкта надають послуги доступу до Інтернет, з яких біля 1650 Фізичних осіб-підприємців [21].

Порушення дисбалансу на ринку телекомунікаційних послуг У країні між підприємствами телекомунікацій пов'язані із появою цифрових систем внутрішньомережної конкуренції, яку доповнює міжмережна конкуренція. У більшості випадків підприємства телекомунікацій прагнуть отримувати значні прибутки, тому формують такі конкурентні переваги за рахунок інноваційних технологій, які дозволять їм успішно конкурувати за абонентів. Проте, прагнення телекомунікаційних підприємств надавати різноманітні послуги своїм абонентам (основні та додаткові), які часто не відповідають якості, перевищує прагнення залучати нових абонентів за будь-яких умов.

Зазначена тенденція визначає необхідність втручання держави, так як державне регулювання сфері зв'язку повинно створювати умови до формування ефективного конкурентного ринку телекомунікаційних послуг в Україні, що буде зазначатися можливостями вільного входу та виходу на ринок, однакового доступу до телекомунікаційних мереж та вільного вибору споживачем оператора телекомунікацій за ціною та якістю.

Так з метою застосування ефективних важелів та інструментів державного регулювання конкурентоспроможності на ринку телекомунікаційних послуг Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, затвердила Порядок оцінки стану конкуренції та визначення оператора телекомунікацій з істотною ринковою перевагою. За даним Порядком рекомендовано оцінку стану конкуренції проводити у межах аналізу рівня концентрації ринку: визначення коефіцієнту ринкової концентрації (CR) та індексу Герфіндаля-Гіршмана (ННІ) [22].

Враховуючи вищезазначене пропонуємо удосконалити модель державного регулювання ринку телекомунікаційних послуг, основною метою, якої виступає формування конкурентної моделі держрегулювання на даному сегменті ринку телекомунікаційних послуг (рис. 1).

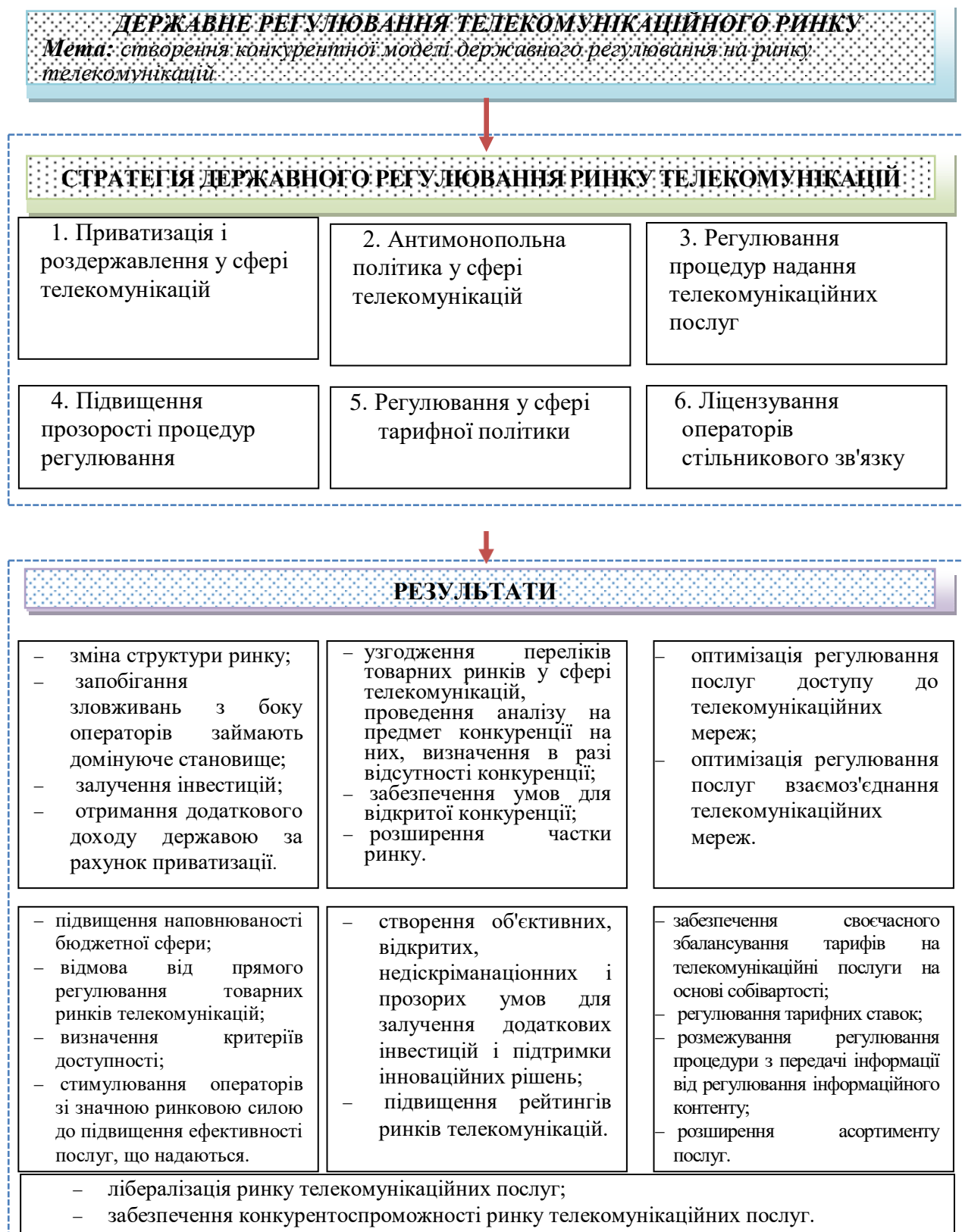

Рис. 1. Модель державного регулювання ринку телекомунікаційних послуг України (побудовано за джерелами [3; 7; 8; 13])

Як основний компонент ринкової економіки телекомунікаційна сфера забезпечує своєчасну передачу і поширення інформаційних ресурсів, тому вважається головним чинником зростання конкурентоспроможності економіки. У той же час демонополізація телекомунікаційної сфери в національній економіці України привела до посилення конкурентного змагання на ринку, виникнення нових видів послуг, які сприяли структуруванню телекомунікаційного ринку та підвищенню його прозорості.

При цьому поява нових видів послуг зв'язку викликає нові труднощі, які пов'язані з диверсифікацією функціонування суб'єктів телекомунікаційної сфери.

У цих умовах пред'являються дуже високі вимоги до підприємницьких структур телекомунікаційного ринку. Тому ефективне функціонування підприємницьких структур на телекомунікаційному ринку, особливо на ринку телекомунікаційних послуг, можливо тільки при визначенні базових споживчих переваг і мотивів поведінки покупців, а також при вирішенні проблеми вибору кращого способу надання послуг на цільовому ринку.

Результати проведених досліджень сприяли розробці Моделі державного регулювання ринку телекомунікаційних послуг (рис. 2).

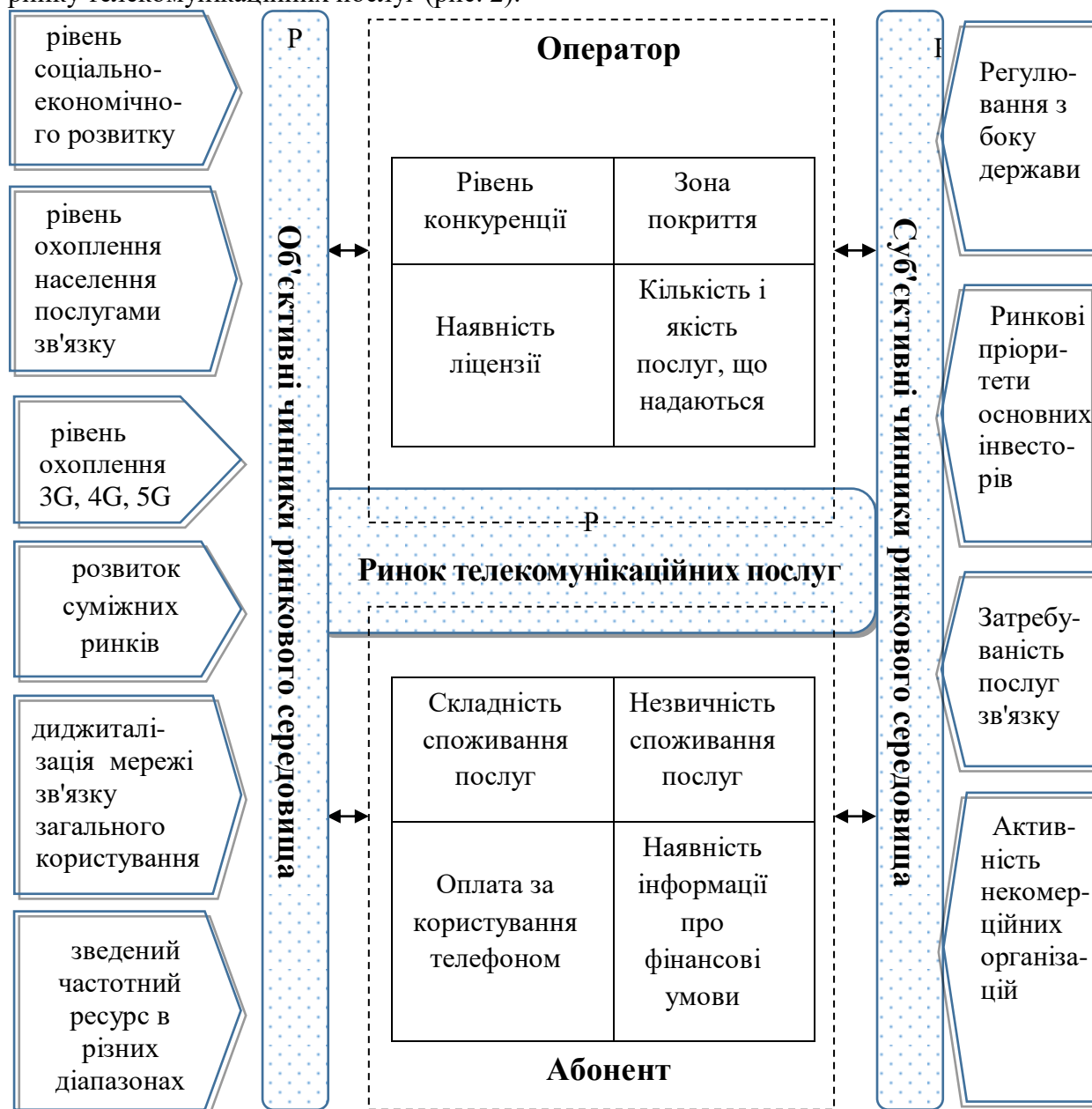

Рис. 2. Модель функціонування ринку телекомунікаційних послуг України (побудовано авторами)

Відповідно до цього пріоритетним вважається розробка методичних підходів для прогнозування діяльності суб'єктів телекомунікаційного ринку в контексті розробки їх ринкової стратегії та в залежності від чинників впливу. Пропонуємо всі чинники, що впливають на клієнтів і операторів зв'язку, поділити на дві групи:

- з боку попиту, до яких віднесена технічна складність споживання послуги, незвичність споживання технічно складних послуг, вид оплати за користування стаціонарним телефоном, наявність інформації про фінансові умови надання телекомунікаційних послуг;

- з боку пропозиції, до яких віднесено: рівень конкурентної боротьби на республіканському та місцевому ринку, наявність ліцензії на надання телекомунікаційних послуг, зона покриття, кількість і якість надаваних телекомунікаційних послуг.

З огляду на специфічні умови телекомунікаційних підприємств припускаємо, що у процесі реалізації моделі функціонування ринку телекомунікаційних послуг України потрібен оновлений формат економічного механізму підвищення конкурентоспроможності цих підприємств на ринку послуг. Тоді управлінські рішення керівників телекомунікаційних підприємств будуть ухвалюватися відповідно до об'єктивних економічних законів ринку телекомунікацій, що буде сприяти розвитку суб'єктів господарювання в межах телекомунікаційної галузі та буде задовольняти інтереси всіх стейкхолдерів. [9].

Отже, на підставі проведеного дослідження можна сформулювати основні інструменти та напрями, що входять в систему економічного механізму підвищення конкурентоспроможності підприємств на ринку телекомунікаційних послуг (рис. 3).

У межах представленого механізму ринок телекомунікаційних послуг регулюється на двох рівнях: національному та міжнародному.

Регулювання діяльності телекомунікаційних підприємств ринку на рівні держави здійснюється за допомогою використання законодавчих актів загального і спеціального характеру, що покликані регулювати тенденції розвитку ринку телекомунікацій, діяльність суб'єктів ринку, а також визначити повноваження державних органів щодо регулювання даного ринку.

До актів загального характеру виступають Конституція України, Цивільний кодекс, Кодекс країни про адміністративні правопорушення, державні закони про природні монополії, акціонерні товариства, іноземні інвестиції, конкуренцію і обмеження монополістичної діяльності, захисту прав споживачів та інші. До специфічних, відносяться такі законодавчі акти як Закон України «Про телекомунікації», Положення про якість телекомунікаційних послуг, Порядок оцінки стану конкуренції та визначення оператора телекомунікацій з істотною ринковою перевагою.

Особливої уваги заслуговують напрями діяльності Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, як регулятора, що приймає участь у формуванні конкурентного середовища з метою задоволення потреб громадян України у якісних телекомунікаційних послугах, забезпечення всебічного та періодичного інформування споживачів про рівні якості телекомунікаційних послуг, які надаються операторами, провайдерами телекомунікацій [20].

Позитивною ознакою являється те, що 305 суб'єктів господарювання, які надають послуги доступу до Інтернету, 75 операторів фіксованого телефонного зв'язку та 2 оператори рухомого (мобільного) зв'язку у 2019 році здійснювали випробування показників якості телекомунікаційних послуг із залученням акредитованих в установленому порядку органів з оцінки відповідності- випробувальних лабораторій. Більш широке залучення порівняно із 2018 роком незалежних органів оцінки відповідності свідчить про зростання конкуренції на ринку телекомунікацій та надає можливість споживачам отримати більш достовірну інформацію та реалізувати своє право на вільний вибір постачальника послуг за критеріями ціна/якість [20].

Рис. 3. Економічний механізм підвищення конкурентоспроможності підприємств на ринку телекомунікаційних послуг України (удосконалено за джерелами [3; 7; 8; 9;13])

Важливо підкреслити, що в більшості країн світового господарства, регулювання ринку телекомунікаційних послуг покладено на незалежний регулюючий орган, який має величезний ступінь свободи від політичного тиску і компетентності. Повна незалежність регулятора в телекомунікаційній сфері забезпечується його незалежністю від органів державної влади і незалежним фінансуванням. Діяльність органу управління і регулювання в телекомунікаційній сфері спрямована на формування такої держполітики, яка б сприяла: вдосконаленню середовища конкурентної боротьби на базі регулювання процесу злиття компаній і демонополізації; забезпеченню прав суб'єктів і населення на доступ до ІТК інфраструктурі; забезпеченню і підвищенню інвестиційної привабливості в телекомунікаційній галузі; зближенню вітчизняних телекомунікаційних центрів в світову інформаційну середу.

Висновки. Таким чином, проведені дослідження дозволяють сформулювати основні рекомендації з держрегулювання телекомунікаційного ринку у межах економічного механізму підвищення конкурентоспроможності:

- формування безпечної системи функціонування ринку телекомунікацій, зокрема ринку мобільного зв'язку;
- забезпечення можливості стратегічного розвитку суб'єктів телекомунікаційного ринку і виробників телекомунікаційних засобів;
- демонополізація телекомунікаційного ринку та формування раціональної середовища для конкурентної боротьби шляхом контролю за діяльністю компаній у телекомунікаційній сфері;
- забезпечення недискримінаційного доступу альтернативних суб'єктів ринку до мережі загального користування;
- створення необхідних умов для застосування передових телекомунікаційних технологій та надання клієнтам нових телекомунікаційних послуг.

Головна мета державного регулювання телекомунікаційного ринку повинна бути спрямована на недопущення відмови ринкових інструментів, обмеження використання деякими суб'єктами ринку їх ринкової сили і підвищувати економічну ефективність телекомунікаційних послуг. Роль державного втручання повинна зводитися до формування певної телекомунікаційної політики і законів для досягнення зазначених цілей та завдань.

Важливою умовою реалізації державного регулювання у межах економічного механізму підвищення конкурентоспроможності на ринку телекомунікаційних послуг, є те, що для вирішення поставлених цілей і завдань з регулювання телекомунікаційного ринку, державні органи повинні використовувати самі передові методи і інструменти.

Список використаної літератури

1. Булах І.В., Надтока Т.Б. Оцінка конкурентоспроможності підприємства сфери телекомунікацій: монографія. Донецьк: «ДВНЗ ДонНТУ». 2010. 244 с.
2. Виноградова О.В., Кондрашов О.А. Організація контролю процесу прийняття управлінських рішень на телекомунікаційному підприємстві: монографія. Київ: ТОВ «СІК ГРУП Україна», 2018. 252 с.
3. Виноградова О.В., Гончаренко С.В. Передумови впровадження технологій 4G і 5G – як складових інноваційного розвитку телекомунікаційних підприємств України. *Економіка. Менеджмент. Бізнес.* 2016. № 4 (18). С. 50-55. URL: <http://journals.dut.edu.ua/index.php/emb/article/view/1364>.
4. Воробієнко С.П. Визначення складу показників конкурентоспроможності телекомунікаційних послуг. *Економіка: проблеми теорії та практики.* 2009. Т.5. Вип. 248. С. 1101-1109.
5. Гранатуров В.М., Литовченко І.В., Кораблінова І.А. Управління конкурентоспроможністю оператора телекомунікацій: учбов. посібник. Київ: Кафедра. 2013. 262 с.
6. Гільорме Т.В. Формування оціночної системи розвитку робочої сили персоналу підприємства. *Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності: зб. наук. пр. Маріуполь: ДВНЗ «ПДТУ».* 2013. Вип. 2. Т. 1. С. 109–114.
7. Гудзь О.Є. Роль інновацій щодо забезпечення конкурентоспроможності та ефективності підприємства. *Вісник ХНТУСГ. Економічні науки.* 2015. Вип. 161. С. 3–11.
8. Дзюбинський А.В. Конкуренція на ринку телекомунікацій. *Економіка і управління: Науковий журнал.* Київ. 2002. Вип. 1. С. 36-41.
9. Євтушенко Н.О., Гончаренко С.В. Механізм управління конвергентно-орієнтованим розвитком телекомунікаційних підприємств. *Економіка та суспільство.* 2017. №11 С. 220-228. URL: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/11_ukr/37.pdf
10. Кораблінова І.А. Шляхи удосконалення механізму управління конкурентоспроможністю операторів телекомунікацій у сучасних умовах. *Науковий вісник ОДЕУ. Всеукраїнська асоціація молодих науковців. Науки: економіка, політологія, історія.* Одеса: ОДЕУ. 2010. № 23 (124).

11. Нестеренко С.С. Вдосконалення управління конкурентоспроможності телекомунікацій компаній в умовах інноваційного розвитку. *Економічні науки. Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 11. С.56-60.
12. Поліщук О.А. Стратегічні напрями підвищення конкурентоспроможності телекомунікаційних підприємств в умовах інтеграції України до СОТ. *Вісник телекомунікаційної науки Причорномор'я*. 2007. № 3. Т. 2. С. 175–179.
13. Проскура Д.В., Проскура Н.В. Анализ телекоммуникационных услуг в контексте основных характеристик услуги. *Экономика и управление*. 2014. № 12 (121). С. 75-79.
14. Ребрикова Н.В. Развитие маркетинга в сфере телекоммуникационных услуг населению. *Сборник научных трудов кафедры маркетинга и рекламы РГТЭУ*. Москва: Изд-во РГТЭУ. 2010. С. 237.
15. Скворцова Ю.М. Институционализация рынка телекоммуникационных услуг. *Вестник Челябинского государственного университета*. 2008. № 14. С. 128-132.
16. Халімон Т.М. Механізм управління конкурентоспроможністю телекомунікаційних підприємств. *Національна економіка Інтелект XXI*. 2016. № 5. С.127-131.
17. Цундер О.Е. Напрями підвищення конкурентоспроможності послуг операторів телекомунікацій. *Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності*. 2015. Випуск 2(12). Том 1. – 169-175.
18. Плугина Ю.А. Організаційно-економічний механізм управління розвитком підприємств залізничного транспорту. *Вісник економіки транспорту та промисловості*. 2011. № 33. С. 211–220.
19. Закон України «Про захист економічної конкуренції» від 11.01.2001 № 2210-III станом 11.08.2013. Офіційний портал. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2210-14/page>.
20. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації. Реєстр операторів, провайдерів телекомунікацій за 2019 рік. Офіційний портал. URL: <https://nkrzi.gov.ua/index.php?r=site/index&pg=55&language=uk>
21. Звіт про роботу Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації. Реєстр операторів, провайдерів телекомунікацій. Офіційний портал. URL: Режим доступу: http://nkrzi.gov.ua/images/upload/142/5369/r165_dod_2015-03-24.pdf
22. Рішення Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації від 11.12.2018 № 640 «Про затвердження Порядку проведення аналізу ринків певних телекомунікаційних послуг та визначення операторів, провайдерів телекомунікацій з істотною ринковою перевагою на ринках таких послуг» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0054-19>

REFERENCES

1. Bulakh, I.V., Nadтока, T.B. (2010). Otsinka konkurentospromozhnosti pidpryyemstva sfery telekomunikatsiy [Assessment of the competitiveness of the telecommunications enterprise]. Donetsk: «DVNZ DonNTU».
2. Vynohradova, O.V., Kondrashov, O.A. (2018). Orhanizatsiya kontrolyu protsesu pryunyattya upravlins'kykh rishen' na telekomunikatsiyomu pidpryyemstvi [Organization of control of the decision-making process at a telecommunication enterprise]. Kyiv: TOV «SIK HRUP Ukrayina».
3. Vynohradova, O.V., Honcharenko, S.V. (2016). Peredumovy vprovadzhennya tekhnolohiy 4G i 5G – yak skladovykh innovatsiynoho rozvytku telekomunikatsiynykh pidpryyemstv Ukrayiny [Prerequisites for the introduction of 4G and 5G technologies - as components of innovative development of telecommunication enterprises of Ukraine]. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*, 4 (18), 50-55. Retrieved from <http://journals.dut.edu.ua/index.php/emb/article/view/1364>.

4. Vorobiyenko, S.P. (2009). Vyznachennya skladu pokaznykiv konkurentospromozhnosti telekomunikatsiynykh posluh [Determination of composition of telecommunication services competitiveness indicators]. *Ekonomika: problemy teorii ta praktyky*. ((5)248), 1101-1109.
5. Hranaturov, V.M., Lytovchenko, I.V., Korablinova, I.A. (2013). *Upravlinnya konkurentospromozhnistyu operatora telekomunikatsiy [Management of competitive telecommunications operator]*. Kyiv: Kafedra.
6. Hil'orme, T.V. (2013). Formuvannya otsinochnoyi systemy rozvytku robochoyi syly personalu pidpryyemstva [Formation of an estimation system of workforce development of the personnel of the enterprise]. *Teoretychni i praktychni aspekty ekonomiky ta intelektual'noyi vlasnosti*. Mariupol': DVNZ «PDTU», ((2)1), 109–114.
7. Hudz', O.Ye. (2015). Rol' innovatsiy shchodo zabezpechennya konkurentospromozhnosti ta efektyvnosti pidpryyemstva [The role of innovation in ensuring the competitiveness and efficiency of the enterprise]. *Visnyk KHNTUSH. Ekonomichni nauky*, (161), 3–11.
8. Dzyubyn's'kyy, A.V. (2002). Konkurenciya na rynku telekomunikatsiy [Competition in the telecommunications market.]. *Ekonomika i upravlinnya*, (1), 36-41.
9. Yevtushenko, N.O., Honcharenko, S.V. (2017). Mekhanizm upravlinnya konverhentno-oriyentovanyim rozvytkom telekomunikatsiynykh pidpryyemstv [Management mechanism for convergent-oriented development of telecommunication enterprises]. *Ekonomika ta suspil'stvo*, (11), 220-228. Retrieved from http://www.economyandsociety.in.ua/journal/11_ukr/37.pdf.
10. Korablinova, I. A. (2010). Shlyakhy udoskonalennya mekhanizmu upravlinnya konkurentospromozhnistyu operatoriv telekomunikatsiy u suchasnykh umovakh [Ways to improve the mechanism of managing the competitiveness of telecommunications operators in modern conditions]. *Naukovyy visnyk ODEU*. Odesa: ODEU. (23 (124)).
11. Nesterenko S.S. (2019). Vdoskonalennya upravlinnya konkurentospromozhnosti telekomunikatsiy kompaniy v umovakh innovatsiynoho rozvytku [Improving the competitiveness of telecommunications companies in the context of innovative development]. *Ekonomichni nauky*, (11), 56-60.
12. Polishchuk, O.A. (2007). Stratehichni napryamy pidvyshchennya konkurentospromozhnosti telekomunikatsiynykh pidpryyemstv v umovakh intehtratsiyi Ukrayiny do SOT [Strategic Directions for Increasing the Competitiveness of Telecommunications Enterprises in the Conditions of Ukraine's WTO Integration]. *Visnyk telekomunikatsiynoyi nauky Prychornomor'ya*, ((3)2), 175–179.
13. Proskura, D.V., Proskura, N.V. (2014). Analiz telekommunikatsionnykh uslug v kontekste osnovnykh kharakteristik uslugi [Analysis of telecommunication services in the context of the main characteristics of the service]. *Ekonomika i upravleniye*, (12 (121)), 75-79.
14. Rebrikova, N.V. (2010). Razvitiye marketinga v sfere telekommunikatsionnykh uslug naseleniyu [Marketing development in the field of telecommunications services to the public]. *Sbornik nauchnykh trudov kafedry marketinga i reklamy RGTEU*, Moskva: Izd- vo RGTEU.
15. Skvortsova, Yu.M. (2008). Institutsionalizatsiya rynku telekommunikatsionnykh uslug [Institutionalization of the telecommunications services market]. *Vestnik Chelyabinskogo gosudarstvennogo universiteta, – Bulletin of Chelyabinsk State University*, (14), 128-132.
16. Khalimon, T.M. (2016). Mekhanizm upravlinnya konkurentospromozhnistyu telekomunikatsiynykh pidpryyemstv [Mechanism of management of competitiveness of telecommunication enterprises]. *Natsional'na ekonomika Intel'ekt XXI*, (5), 127-131.
17. Tsunder, O.E. (2015). Napryamy pidvyshchennya konkurentospromozhnosti posluh operatoriv telekomunikatsiy [Areas of increasing the competitiveness of services of telecommunications operators.]. *Teoretychni i praktychni aspekty ekonomiky ta intelektual'noyi vlasnosti*, ((2(12)1)), 169-175.
18. Pluhyna, Yu.A. (2011). Orhanizatsiyno-ekonomichnyy mekhanizm upravlinnya rozvytkom pidpryyemstv zaliznychnoho transportu [Organizational and Economic Mechanism of Railway Transport Enterprises Development Management]. *Visnyk ekonomiky transportu ta promyslovost* (33), 211–220.

19. Zakon Ukrainy «Pro zakhyst ekonomichnoyi konkurentsii» [On Protection of Economic Competition] vid 11.01.2001 № 2210-III stanom 11.08.2013. (2001, January). Ofitsiyny portal. Retrieved from <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2210-14/page>.
20. Natsional'na komisiya, shcho zdiysnyuye derzhavne rehulyuvannya u sferi zv'yazku ta informatyzatsiyi. Reyestr operatoriv, provayderiv telekomunikatsiy za 2019 rik. [Register of operators, providers of telecommunications for 2019]. Ofitsiyny portal. Retrieved from <https://nkrzi.gov.ua/index.php?r=site/index&pg=55&language=uk>
21. Zvit pro robotu Natsional'noyi komisiyi, shcho zdiysnyuye derzhavne rehulyuvannya u sferi zv'yazku ta informatyzatsiyi. Reyestr operatoriv, provayderiv telekomunikatsiy za 2014 rik [Register of telecommunications operators, providers for 2014]. Ofitsiyny portal. Retrieved from http://nkrzi.gov.ua/images/upload/142/5369/r165_dod_2015-03-24.pdf
22. Rishennya Natsional'noyi komisiyi, shcho zdiysnyuye derzhavne rehulyuvannya u sferi zv'yazku ta informatyzatsiyi vid 11.12.2018 № 640 «Pro zatverdzhennya Poryadku provedennya analizu rynkiv pevnykh telekomunikatsiynykh posluh ta vyznachennya operatoriv, provayderiv telekomunikatsiy z istotnoyu rynkovoyu perevahoyu na rynkakh takykh posluh» [On Approving the Procedure for Analyzing the Markets of Certain Telecommunications Services and Identifying Operators, Providers of Telecommunications with Significant Market Advantage in the Markets of Such Services]. (2018, December). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0054-19>

ВИНОГРАДОВА ЕЛЕНА ВЛАДИМИРОВНА, ЕВТУШЕНКО НАТАЛИЯ АЛЕКСАНДРОВНА, ДРОКИНА НИНА ИВАНОВНА, ИРТЛАЧ МИХАИЛ АЛЕКСАНДРОВИЧ, КОРНИЙЧУК ВАЛЕНТИН ЕВГЕНЬЕВИЧ. РЕКОМЕНДАЦИИ ПО СОВЕРШЕНСТВОВАНИЮ МЕХАНИЗМА ПОВЫШЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ НА РЫНКЕ ТЕЛЕКОММУНИКАЦИОННЫХ УСЛУГ УКРАИНЫ. В статье проведено исследование теоретических предпосылок управления конкурентоспособностью предприятий телекоммуникационной отрасли. Доказана зависимость механизма управления конкурентоспособностью предприятий на рынке телекоммуникационных услуг от качества предоставляемых телекоммуникационных услуг при условии обеспечения нематериальными ресурсами и применения современных цифровых технологий. Определена роль государственного регулирования информационных отношений в обществе и усовершенствована модель государственного регулирования рынка телекоммуникационных услуг. Исследованы проблемы выбора лучшего способа предоставления услуг на рынке телекоммуникационных услуг разработана модель функционирования этого рынка с учетом объективных и субъективных факторов рыночной среды. Предложено экономический механизм повышения конкурентоспособности субъектов на рынке телекоммуникационных услуг, функционирование которого предполагается по основным стратегическим направлениям в соответствии с современным инструментария.

Ключевые слова: механизм, конкурентоспособность, услуга, рынок, телекоммуникационное предприятие, регулирование, государство.

VYNOGRADOVA OLENA, YEVTUSHENKO NATALYA, DROKINA NINA, IRTLACH MYKHAILO, KORNIYCHUK VALENTYN. RECOMMENDATIONS ON IMPROVING THE MECHANISM OF INCREASING COMPETITIVENESS IN THE TELECOMMUNICATIONS SERVICES MARKET OF UKRAINE. The article studies the theoretical background of the competitiveness management of telecommunications companies. The dependence of the mechanism for controlling the competitiveness of enterprises in the telecommunications services market on the quality of telecommunications services provided has been proved, provided that intangible resources are provided and modern digital technologies are used. The role of state regulation of information relations in society is determined and the model of state regulation of the telecommunication services market is improved. The problems of choosing the best way to provide

services in the telecommunications market are investigated. A model for the functioning of this market is developed taking into account objective and subjective factors of the market environment. An economic mechanism is proposed to increase the competitiveness of subjects in the telecommunications services market, the operation of which is expected in the main strategic areas in accordance with modern tools..

Key words: *mechanism, competitiveness, service, market, telecommunication enterprise, state, regulation.*